GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 251. Vinerĭ, 7 (19) Noemvre. 1886.

Braşovŭ, 6 Novembre 1886.

E ridiculŭ de totŭ modulŭ cum înţelege pressa maghiaro-jidană şi susţiitorii ei patriotismulŭ, dér totŭ atâtŭ de nefastŭ e, că urmările acestei monopolisărĭ a patriotismului le sufere nu numai naţionalităţile, ci şi poporulŭ maghiarŭ. Deosebirea e, că naţionalităţile le sufere în mai mare mĕsură şi în tóte direcţiunile.

După pătura, care esploateză patriotismulŭ, a fi patriotŭ nu însemnéză a'ţĭ iubi pĕmêntulŭ în care te-ai născutŭ şi trăescĭ, ci a iubi isvorulŭ din care'ţĭ poţĭ îndopa punga şi sătura pântecele; patria şi naţiunea suntŭ numai perdeaua după care'ţĭ poţĭ juca mendrele.

Şi pentru ca sĕ'şĭ pótă satisface pofteloru şi dorinţelorŭ ce le urmăresce pătura maghiaro-jidană, adecă pentru ca sĕ nu le sece isvorulŭ din care se îmbuibéză în contulŭ naţionalităţilorŭ şi a poporului maghiarŭ, nu lasă nicĭ o ocasiune bine venită sĕ trécă, fără a se bate'n peptŭ, că décă n'ar fi ei cu patriotismulŭ lorŭ celŭ mare s'ar prăpădi ţéra.

După ei, a fi patriotŭ însemnéză a'ţĭ lăpĕda opinca şi ţundra, şi a îmbrăca atila, a-ţĭ pune pénă'n pălăriă şi pintenĭ la cisme, a nu mai vorbi şi a nu te mai închina în limba ta, ci a pretinşilorŭ patrioţĭ, a nu respecta legile, ci ordinaţiunile care le înlocuescŭ, a corteşi la alegerĭ, fiă comitatense fiă dietale, a vota pentru un candidatŭ séu altulŭ totŭ patrioticŭ, a nu-ţĭ mai apĕra interesele nicĭ în comună nicĭ în comitatŭ, a lua parte la jubileurĭ şi la banchete totŭ patriotice, a lucra în contra intereselorŭ scólei şi bisericei tale, a-ţĭ lĕpĕda credinţa strămoşéscă, a aduce poporulŭ la sapă de lemnŭ cu birurĭ grele, a face pe Sĕcui sĕ ia lumea 'n capŭ părăsindu-şĭ vatra părintéscă, a supune ḑecĭ de familii învĕţătorescĭ maghiare la încercările lui Succi, a contribui pentru Kulturegylet, hambarulŭ în care se grămădesce patriotismulŭ, ş. a.

Etă atâtea acte de patriotismŭ, care dau garanţiă, că până când acestea vorŭ avea trecere, isvorulŭ îmbuibării nu sécă.

Ducă-se numai patrioţiĭ maghiaro-jidanĭ în Sĕcuime, séu în alte părţĭ printre Ungurĭ, unde şovinismulŭ şi falsulŭ patriotismŭ n'a infectatŭ inimele, cerceteze bine în poporŭ, şi se vorŭ convinge că nu se simte nicĭdecum încântatŭ de asemenea acte de patriotismŭ; le va spune, că mai puţinŭ patriotismŭ de soiulŭ acesta, şi mai multŭ patriotismŭ pentru bunăstarea poporului, pentru împuţinarea esecutorilorŭ şi a lefegiilorŭ, pentru îmblânḑirea gendarmeriei, ale cărei acte de sĕlbătăciă au a se mulţămi totŭ agitatorilorŭ maghiaro-jidanĭ, pentru respectarea drepturilorŭ tuturora deopotrivă, pentru buna înţelegere între toţĭ, pentru încetarea agitaţiunilorŭ şi uneltirilorŭ jidano-maghiare, le vorŭ spune, ḑicemŭ, că asemenea patriotismŭ le-ar cădea multŭ mai bine, pentru că numai unŭ asemenea patriotismŭ dovedesce iubire de patriă.

Guvernulŭ ungurescŭ cu tótă céta lefegiilorŭ, începĕndŭ dela măria sa solgăbirĕulŭ până la mai măria sa fişpanulŭ, negreşitŭ că nu potŭ sĕ refuse sprijinulŭ lorŭ unorŭ patrioţĭ de talia maghiaro-jidanilorŭ, pentru că de, împreună'şĭ facŭ trebşórele; puterea e dulce şi atacerile strălucite nenumĕrate, cu una cu două nu te poţĭ despărţi de ele.

E bătătorŭ la ochĭ însĕ, că aceste agitaţiunĭ nu au nicĭ o mĕsură. A striga în continuu, că Românii gravitéză spre România, Sêrbii spre Sêrbia, Germanii spre Germania, Slovacii spre Rusia, nu credemŭ că suntŭ acte de patriotismŭ. Pressa jidano-maghiară face rĕu serviciu d-lui Tisza. Acum, când situaţiunea din afară e atât de critică, n'au altceva de făcutŭ agitatorii jidano-maghiarĭ, decâtŭ a scrie ellenzekiane ca cea următóre!:

„Acestia — adecă Românii — voiescŭ sĕ ne dispute acestŭ pămêntŭ; ḑicŭ că noi — Ungurii — suntemŭ străinĭ aicĭ; voiescŭ sĕ răpéscă femeilorŭ nóstre sonorulŭ cuvêntŭ ungurescŭ; ei credŭ că marele transformărĭ politice ale Orientului ce clocotesce vorŭ duce lucrurile acolo, ca Ardealulŭ sĕ cadă ca o pómă cóptă în braţele României. Acésta e adĭ numai o poftă, mâne este nebuniă, poimâne rĕmâne cugetulŭ acesta o cronică stupiditate. Dér stupiditatea acésta îşĭ câştigă unŭ statornicŭ nutrimentŭ până atuncĭ, până când naţionalităţile nóstre nu mai consimtŭ cu noi. A face pe cei ce vorbescŭ românesce cetăţenĭ, carĭ sĕ simţă şi sĕ gândéscă unguresce: étă problema Kulturegyletului! Indată ce va fi aşa, se va împrăştia acea negură daco-română, care revarsă orbiă şi produce nebuniă."

Intr'adevĕrŭ că numai orbia şi nebunia póte împinge pe patrioţii jidano-maghiarĭ a scrie asemenea insanităţĭ, care nu potŭ folosi nicĭdecum ţĕrii. Avemŭ însĕ noi unŭ folosŭ; graiulŭ duşmanilorŭ noştri ne avertiséză mereu sĕ fimŭ la pândă: Kulturegyletulŭ n'are gândŭ bunŭ cu noi.

O sciamŭ acésta, dér nu e rĕu că ni se spune mereu, negreşitŭ fără voiă, căcĭ tótă pasérea pe limba ei pere.

Prinţulŭ Waldemar şi tronulŭ bulgarŭ.

Ḑiarulŭ danezŭ „Avisen", într'unŭ articulŭ, probabilŭ inspiratŭ de cercurile influente daneze, arată motivele ce au făcutŭ pe prinţulŭ Waldemar sĕ refuse, prin tatălŭ sĕu, a primi tronulŭ bulgarŭ. Motivele suntŭ acelea, care le-amŭ arătatŭ şi noi în articulii de fondŭ ai fóiei nóstre. Étă ce ḑice „Avisen" între altele:

A primĭ unŭ tronŭ, pe care îlŭ póte oferi Sobrania bulgară prinţului Waldemar, este mai pre josŭ de demnitatea unui fiu alŭ regelui din Danemarca. Posiţiunea de principe alŭ Bulgariei, vasalŭ Rusiei şi Turciei, şi cea de guvernatorŭ generalŭ alŭ Sultanului în Rumelia orientală nu va duce în ispită pe nicĭ unŭ principe danes. Chiar şi eventuala corónă de rege alŭ Bulgariei unite, presupunĕndŭ că ea va fi acceptată de cătră puterĭ, ar avea prea puţină putere de atracţiune pentru fratele împĕrătesei din Rusia şi alŭ regelui Greciei.

Tocmai aceste relaţiunĭ de rudeniă ar îngreuna posiţia sa şi în curêndŭ l'ar face imposibilŭ.

O convorbire cu generalulŭ Brialmont.

Generalulŭ Brialmont, într'o convorbire privitóre la situaţiunea din Europa, a declaratŭ — scrie „Pest. Lloyd" — că modulŭ cum se urmézà cu tractatele impune tuturorŭ statelor celorŭ slabe datoria d'a se gândi seriosŭ la apĕrarea ţĕrei, pentru ca sĕ nu le găsescă evenimentele nepregătite.

Décă la 1877 România nu ar fi avutŭ o armată gata de bătaiă, care a scăpatŭ pe Rusia de o catastrofă la Plevna, póte că pacea ar fi costat'o independinţa ei.

Belgia înainte de tóte trebue sĕ se gândéscă la apĕrarea liniei Maas. Anversulŭ este destulŭ de apĕratŭ, chiar şi în contra proiectilelorŭ torpile, alŭ cărorŭ efect sdrobitorŭ va fi zădărnicitŭ prin largile şanţurĭ umplute cu apă; celŭ multŭ ar trebui întărite zidurile boltiturilorŭ şi alŭ casematelorŭ. Şi apoi mai lipsescŭ încă 26 de baterii pentru apĕrare.

Cestiunea principală este d'a apĕra Liegiulŭ prin două capete de podurĭ, de óre-ce actuala fortificare a Liegiului este espusă pericolului d'a fi atinsă de foculŭ duşmanului, séu d'a fi ocupată.

In împrejurările actuale generalulŭ Brialmont nu crede că s'ar putea înfiinţa serviciulŭ militarŭ personalŭ. Ceea ce doresce dênsulŭ este, ca parlamentulŭ sĕ alégă o comisiune micstă, însărcinând'o d'a studia organisaţiunea apĕrăreĭ ţĕrei şi a armatei. Bugetulŭ armatei în sumă de 50 milióne nu corespunde în resultatele sale acestei marĭ cifre.

SCIRILE ḐILEI.

La 2 Decemvre n. 1888, *Maiestatea Sa* monarhulŭ nostru împlinesce 40 de anĭ de când domnesce. Consiliulŭ comunalŭ ia mĕsurĭ, ca acea ḑi sĕ o sĕrbătoréscă prin publicarea unei cărţĭ, care sĕ tracteze despre desvoltarea Vienei în privinţa zidirilorŭ în aceştĭ 40 de anĭ.

—x—

In 12 Noemvre s'a ţinutŭ în *Turda* adunarea ordinară a învĕţătorilorŭ ungurescĭ din comitatulŭ *Turda-Arieşŭ*. In acéstă adunare unulŭ din învĕţătorĭ discrise în ţaşa terminĭ lămuriţĭ starea miseră a învĕţătorilorŭ poporalĭ ungurescĭ din acelŭ comitatŭ, încâtŭ raportorulŭ lui „Magyar Polgár" ḑice, că décă este adevĕratŭ acésta atuncĭ nu e mirare, décă învĕţătorii pierḑêndu-şĭ voia faţă cu cariera lorŭ iau în mână sapa în locŭ de condeiŭ, biciulŭ de visitiu în loculŭ cerusei, îşĭ în loculŭ cărţei îmbrăciséză o altă lucrare, cu care mai sigurŭ îşĭ câştigă pânea lorŭ. Cestiunea miseriei învĕţătorescĭ a datŭ locŭ unei discuţiĭ sgomotóse: unii erau de părere sĕ recurgă la dieta ţĕrei, pentru ca sĕ céră îmbunĕtăţirea sortii lorŭ, alţii însĕ, a cărorŭ părere în fine fù şi majorisată, s'au îndestulitŭ cu încredinţarea, ce le-a dat'o inspectorulŭ scolasticŭ, că se va stărui ca învĕţătorii sĕ-şĭ pótă primi atâtŭ salariele dela comune, câtŭ şi ajutórele în restanţă din partea statului. — Dér Kulturegyletiştii, pentru ce adună banii? Pentru banchete? De ce nu schimbă banchetarii numele „Kulturegylet" în „Diszebédegylet", ca sĕ corespundă numirea întru tóte cu practica?

—x—

Comisiunea pentru armată a delegaţiunei ungurescĭ a primitŭ bugetulŭ ordinarŭ alŭ rĕsboiului fără modificărĭ.

—x—

Lui „Magyar Polgár" i se pare de necreḑutŭ scirea comunicată de o fóiă ungurésca, că adecă direcţiunea financiară din Sibiiu a hotărîtŭ ca *tóte anunţurile literare* (bibliografiele), *concertele, balurile* şi alte publicaţiunĭ de soiulŭ acesta, apărute în ḑiare, sĕ fiă supuse la timbru, séu la câte o taxă de 30 cr. pentru fiacare. Fóia clujană ḑice, că deşi nu o interesézà directŭ ordinaţiunile direcţiunei financiare din Sibiiu, fiindcă Clujulŭ nu cade sub cerculŭ aceleia, dér ar dori ca direcţiunea din Sibiiu sĕ-i dea informaţiunĭ despre acésta scire, fiindŭ că ar voi sĕ caute pe altă cale mântuirea pressei de unŭ asemenea eventualŭ periculŭ. — Ca sĕ crédă „Magyar Polgár", îi facemŭ noi cunoscutŭ, că fóia nóstră plătesce deja asemenea taxe şi că fără a mai aştepta informaţiunĭ din Sibiiu, sĕ-şĭ ridice guvernamentala'i voce în contra acestui birŭ.

—x—

Talerii Maria Teresianĭ suntŭ scoşĭ din cursŭ. Ei au adĭ numai valórea argintului, adecă 1 fl. 70 cr. Până acum se schimbau cu 2 fl. 10 cr.

—x—

Joi, sĕptĕmâna trecută, locuitorii din *Vesprimŭ* fură deşteptaţĭ din somnŭ de unŭ cutremurŭ de pămêntŭ. Trei case au fostŭ ruinate: ómenĭ însĕ n'au fostŭ omorîţĭ. Totŭ în sĕptĕmâna trecută, Duminecă, a fostŭ cutremurŭ de pămêntŭ şi la *Timişóra*, care a duratŭ vre-o două secunde, dér n'a causatŭ nicĭ o stricăciune. După cutremurŭ a urmatŭ unŭ vêntŭ mare şi în urmă plóiă.

—x—

In opereta „Der Bettelstudent", ce s'a jucatŭ Mercurĭ séra de trupa teatrală germană, a debutatŭ pentru prima óră D-şóra *Auguste Koleit*, cântăreţă dela teatrulŭ germanŭ din Budapesta. D-şóra Koleit dispune de o voce forte plăcută şi bine cultivată. Aplausele, cu care a fostŭ întêmpinată din partea publicului, au fostŭ meritate. — Astă séră Joi se va juca *„Die Rantzau"* séu „Die feindlichen Brüder," dramă de sensaţiune în 4 acte, de Erckmann-Chatrian.

—x—

Incă ḑece preoţĭ gr. or. au mai fostŭ „pricopsiţĭ" de ministrulŭ *Trefort*. Décă Mântuitorulŭ neamului omenescŭ ar fi avutŭ asemenea învĕţăcei, de sigurŭ că nu-lŭ mai mântuia.

—x—

In 24 Noemvre n. *se voră alege* jumĕtate din membrii comnitățiloră orășane *Sibiiu* și *Sebeșă,* ală căroră mandată espiră la sfêrșitulă anului 1886.

—x—

Gimnasiulă superioră rom. cat. din *Clușiu* va serba la 12 Decemvre n. aniversarea ḑilei de 300 anĭ dela mórtea fostului principe ală Transilvaniei *Stefană Batori,* ca fundatoră ală acestui și altoră mai multe institute unguresci de învĕțământă.

—x—

Representanța orășenéscă a *Clușiului* a dată 7000 fl. subarhivarului țĕrii Iakab din Pesta pentru trei volume de manuscrisă, în care se tractéză istoria Clușiului. Cartea se va tipări pe cheltuiala orașului.—Afacerea nu e rea!

—x—

In curêndă se va înființa în *Budapesta* de nisce întreprinḑĕtorĭ privațĭ o fabrică de pușcĭ repețitóre, cu carĭ se va înarma armata comună, și pe câtă va cere trebuinta, și honveḑimea.

—x—

Br. *Heine-Geldern,* editorulă ḑiarului »Fremdenblatt«, a murită. Averea lui se socotesce la mai multe milióne.

—x—

Epidemia de vĕrsată e încă totă în crescere în *Pesta.* Se bolnăvescă pe ḑi până la 30 de persóne.

—x—

In sĕptĕmâna acésta, vaporulă „Rottweil," sub comanda căpitanului Iosef Greikl, trecu pe Dunăre în josă încărcată cu 87.650 chilograme de prafă de pușcă din fabrica Rottweil din Württemberg. Prafulă se liferéză *României și Serbiei.*

—x—

Prințulă *Leopold de Hohenzollern* cu fiulă sĕu, prințulă Ferdinandă, înainte de a pleca în România, au visitată pe împĕratulă Vilhelm. Cu acéstă ocasiune se ḑice, că împĕratulă i-ar fi adresată prințului Ferdinandă cuvinte fórte serióse și i-ar fi ḑisă între altele: »Credă că-țĭ va fi plăcută mai bine în Potsdam, decâtă cum îțĭ va plăcea mai târḑiu în România.« După »Correspondance de Vienne" i-ar fi ḑisă: „Nu-țĭ urează decâtă ună lucru: ca sĕ-țĭ placă în Bucurescĭ cum îțĭ place în Potsdam". Cu aceste cuvinte împĕratulă i-a amintită greua chiămare ce o are ca viitoră moștenitoră ală tronului română.

—x—

Acum câteva ḑile, substitutulă de primă-procuroră Dr. Franz Szekely dela procuratura din *Becichereculă mare* făcu o investigațiune, cu care ocasiune, spune »E-s", descoperĭ numĕróse neregularitățĭ. In urma acésta, procurorulă Alexius *Almasy* ceru suspendarea sa din postă. Se ḑice că unele persóne au abusată de încrederea lui Almasy. Agendele procuraturei le conduce acum ună viceprocuroră.

—x—

Din *Bistrița* se scrie, că ucigașii bogatului jidovă Jantel Khan din Entradamă s'au descoperită. Principalulă criminală e Kalman Simon, fostă visitiu ală ucisului. Șése părtașĭ suntă arestațĭ. Crima s'a comisă în Septemvre anulă trecută.

—x—

Deunăḑile studenții universitarĭ Dionisiu Kovacs și Alexandru Wertheimer din *Pesta* certându-se, se deciseră la ună *duelă americană.* Sórtea cădu pe Weitheimer, care îșĭ și trimise ună glonță în peptă, fără sĕ móră însĕ. Afacerea are sĕ o judece tribunalulă. Kovacs a dispărută din Pesta.

Inaugurarea unei șcóle.

Sâmbătă, 25 Octomvre curentă, s'a înaugurată în Bucurescĭ deschiderea cursuriloră școlei normale primare de institutorĭ. Cu acéstă ocasiune d. Dimitrie Sturza, ministrulă instrucțiunei publice și ală culteloră, ținù discursulă următoră:

Domniloră profesorĭ! O nouă șcólă se deschide, menită a da o nouă impulsiune și o nouă desvoltare învĕțământului publică.

Șcóla este ună sanctuariu, o biserică, în care totă gândirea trebue sĕ fiă purtată de o consciință curată și sinceră, în care cei ce o conducă și cei ce ascultă trebue sĕ fiă egală însuflețițĭ de o singură idee și de o singură simțire. Șcóla trebue sĕ fiă mai nainte de tóte ună sanctuară nebănuită de nimenĭ și iubită de toțĭ. Pentru acésta ea trebue sĕ fiă oglinda adevĕrului și a ordinei, a dreptăței și a disciplinei.

Sciințele suntă basate pe adevĕră și pe cercetarea lui, și de aceea și școla e nedespărsită de adevĕră. Numai o expunere clară și corectă e în stare sĕ cuprindă mintea și inima și sĕ se întipăréscă în consciința nóstră astfelă ca sĕ fiă una cu noi. O expunere clară și corectă este însĕ și adevĕrată; ér o asemenea expunere nu póte exista unde adevĕrulă nu a intrată și în practica ḑilnică a vieții.

Omulă e o ființă, care are în tóte o construcțiune de o logică axtraordinară. Neadevĕrată în sciință și adevĕrată în viéță, neadevĕrată în viéță și adevĕrată în sciință suntă situațiunĭ ce nu potă sĕ fiă. Primulă pasă spre rĕu, ca și exemplulă rĕului suntă cantagióse, și precum ună preotă vițiosă este o monstruositate, de care orĭ ce omă se înfioréză, asemenea și ună învĕțătoră, care nu calcă în viéța sa pe calea adevĕrului, nu póte sĕ fiă ună învĕțătoră bună și de o influență pătrunḑĕtóre asupra eleviloră sĕi.

La ce ar și servi o plângere bine făcută, décă, ca rĕscumpărare sciinței date, se sădesce în inima elevului nerespectarea adevĕrului pe tĕrêmulă practică ală vieței. Mâne orĭ poimâne și sciința va trebui sĕ plătéscă birulă ei neadevĕrului.

De lumina adevĕrului ne încălḑimă noi toțĭ și prin urmare și școla. Omulă celă adevĕrată scie ce vré și unde merge: elă e totdéuna împăcată cu consciința sa și nu șovăește nicĭ odată.

De aceea în școlă trebue sĕ strălucéscă adevĕrulă la profesorĭ și la elevĭ. Nicĭ unii nu trebue sĕ'șĭ descarce pe alții vina minciunei, care e sorgintea tuturoră vițiiloră. Fiăcare trebue sĕ urmăréscă adevĕrulă, sĕ'șĭ impună adevĕrulă, sĕ gândéscă la elă ḑiua și nóptea, sĕ nu se depărteze de elă ună singură minută, și sĕ cugete necontenită, că celă mai mică neadevĕră ce ne ése din gură seu care îșĭ ia trupă în faptele nóstre nu se póte acoperi, ci este înscrisă pe pagina cea négră a vieței nóstre de acelă care însușĭ este adevĕrulă și judecătorulă celă dreptă ală tuturoră.

Décă acésta este așa pentru orĭce școlă, cu atâtă mai multă în școla în care crescă viitorii învĕțătorĭ ai poporului. Ar fi celă mai mare pĕcat ce amă puté comite, când în acéstă școlă, prin vorbe séu prin fapte, în expunerea obiecteloră ce suntă a se învĕța séu în viéța ḑilnică, nu s'ar rĕspândi și nu s'ar respecta cultulă și cunoscința adevĕrului, când încă s'ar ajunge a se falsifica și a se rătăci mintea și inima tineriloră ce ni s'au încredințată de ațiune intr'ună mare scopă culturală.

Cultivarea adevĕrului însĕ duce la practicarea dreptăței, fără de care societatea omenéscă nu póte sĕ existe, căcĭ simțĕmêntulă dreptăței este care alinéză și orbirile și pornirile ómeniloră.

Și unde este dreptatea mai necesară decâtă în școlă, unde o abatere dela ea póte deveni mai ușoră germinele unei cangrene morale ce arde consciințele cele tinere, fragede și neoțelite încă.

Dér adevĕrulă nu póte prinde rădĕcinĭ acolo, unde nu e stabilită ordinea. Pentru școlă ordinea e totă atâtă de necesară ca și aerulă pentru omă. In atmosfera ce se produce de ordinea școlară învĕțătura și moralitatea crescă și se întărescă.

O școlă fără ordine este o móră fără apă, a ḑisă Amos Cornenius, unulă din fundatorii sciinței pedagogice. Precum adevĕrulă trebue sĕ fiă în tóte, asemenea și ordinea. Cea mai mică desordine în școlă ca și în viéța omenéscă este colțulă celă mică, de unde se acață vițiulă ca sĕ se întroducă și sĕ distrugă cele mai mărețe concepțiunĭ. Ordinea incepe dela curățenia externă, se întinde asupra regulei de păḑită în ocupațiunile nóstre de tóte ḑilele, asupra mersului întregă ală vieței nóstre. Ordinea este inima disciplinei, căreia fiăcare dela mică până la mare, dela copii până la bĕtrânĭ, trebue sĕ se supună, pentru că respectulă legei și supunerea la lege pentru individĭ ca și pentru popóre e singurulă mijlocă de propășire și de înaintare sigură în cultură.

Practicarea adevĕrului și a dreptăței, a ordinei și a disciplinei de către profesorĭ, pentru ca școlarii sĕ învețe a iubi și a practica și ei la rêndulă loră aceste virtuțĭ, acésta este condițiunea cea mai esențială a unei școlĭ, carea vré sĕ fiă fundată pe base solide.

Căcĭ în fine, care e scopulă finală ală școlei, de nu a forma ómenĭ muncitorĭ și oneștĭ părințĭ de familiă, carĭ sĕ scie sĕ'șĭ aducă rênduiala casei și sĕ'șĭ créscă copii, vrednicĭ cetățenĭ, carĭ sĕ-șĭ iubéscă și sĕ-șĭ respecteze din fundulă inimei patria loră, legile sub carĭ trăescă și Suveranulă care îi povățuesce.

Sunt convinsă, d-loră profesorĭ, că pe lângă partea sciințifică, unde vețĭ căuta a întroduce metódele de învĕțământă practicate cu succesă în țĕrile conducĕtóre a culturei, d-vóstră vĕ vețĭ da tóte silințele pentru ca sĕ rădicațĭ partea morală a școlei atâtă de susă, ca și d-vóstră și școlarii d-vóstră sĕ trăițĭ în ea și prin ea, aflândă în școlă mieḑulă vieței și ală acțiunei d-vóstre.

Sunt convinsă că și d-vóstră, scolariloră, vețĭ căuta, prin silințe neîncetate, prin o purtare esemplară, prin iubirea și respectulă scólei și a învĕțătoriloră voștri, sĕ vĕ facețĭ demnĭ de solicitudinea ce are pentru voi M. S. Regele, a căruia ochiă neadormită veghéză asupra scólei. Elă scie că scóla este viitorulă națiunei și că prin ea are sĕ se întăréscă totă mai tare edificiulă, ce înțelepciunea și vitejia sa a clădită.

Facețĭ cu toții, ca la încheiarea anului, acéstă scóla sĕ fiă ca o stea strălucitóre, la care cu toții sĕ ne uitămă cu dragă și de care cu toții sĕ ne încălḑimă inimile și sufletele.

Sĕ trăiască pré iubitulă nostru Rege și pré grațiósa nóstră Regină!

Sĕ prospereze acéstă scólă și poporulă română!

Conferințe preoțescĭ.

Sĕlagiu, 12 Noemvre 1886.

Onorată Redacțiune! In sensulă punctului I ală constituțiunei a VI emisă cu ocasiunea sinodului diecesană ținută în Gherla la 12—14 Noemvre 1882, pentru de a se ține conferințe preoțescĭ în tóte tractele proto-

---

FOILETONU.

Ună firă de pĕră albă.

— Noveletă. —

(Urmare.)

Amiculă meu Corneliu începù a'mĭ istorisi astfelă, cu seriositatea și obicĭnuita lui liniște:

— Inainte de acésta cu câteva sĕptĕmânĭ, într'o ḑi negurósă, mĕ preumblamă singură pe stradele orașului. Am umblată mai multe óre singură, fără a mĕ întêlni cu vr'ună cunoscută, — eram ostenită și indispusă. — Lumea ce trecea pe lângă mine nu mĕ interesa. Aerulă era umedă și rece, — și eu totă umblamă ca pierdută.... — Deodată, pe neașteptate m'a cuprinsă ună farmecă misteriosă! O simțire, ce de multă — — — de multă s'a fostă stinsă în pieptulă meu, o dulce simțire mĭ-a cuprinsă totă interiorulă. — Mi se părea că negura grósă se ridică încetă — încetă din jurulă meu, aerulă se încălḑesce, cerulă e mai azuriu ca de altă dată, e mai înaltă și mai sublimă.. ..! Eu stamă ca înțepenită într'ună locă, și cuprinsă de ună doră nesplicabilă, mĕ delectamă în privirea unui frumosă portretă.

Am trecută pe lângă esposiția unui stabilimentă fotografică și portretulă frumósei Laura m'a oprită în mersulă meu. Era espusă de o parte de celelalte portrete, căcĭ era neasĕmĕnată mai frumosă și mai perfectă. — De când m'a făcută Dumneḑeu ună așa portretă nu am vĕḑută. — Pe fruntea-i înaltă domnea o adevĕrată demnitate femeiască și de pe buzele-i deliciόse sbura ună surîsă — — — care te atrăgea ca raḑele sórelui de primăvéră. In ochii ei ardea ună focă pĕtrunḑĕtoră — — — fața'i senină esprima blândețea și inteligința. Era o apariţiune fenomenală, a cărei privire am simțită că lasă urme în eternă neșterse în inima mea.

E lucru ciudată, — continuà vorbitorulă totă mai mișcată — că am cunoscută pe Laura de un timpă órecare, și numai acum i-am descoperită calitățile eminente... mai nainte nicĭ că o luamă în sémă. Portretulă acela mĭ-a deschisă ochii sĕ vĕdă lumina — — — sĕ simță amorulă cu tóte urmările lui dulcĭ și chinuitóre.... — Am stată multă timpă înaintea acestui portretă minunată, m'am delectată în privirea lui.... — până când ună servitoră a închisă esposiția. — Mĭ-am continuată preumblarea, dér nu ca mai nainte, fără nicĭ ună scopă, ci cu hotărîrea firmă, că voiu căuta orĭce ocasiune sĕ mĕ întêlnescă cu Laura ca sĕ-i spună câtă de multă o iubescă, sĕ-i spună că o admiră — — —!

Din momentulă acela nu am mai avută o ḑi bună. Nu, căcĭ surîsulă acela nu-lă puteamă uita. Aci îmĭ lumina viitorulă cu colorĭ aurii... aci îmĭ întuneca presentulă... Eram o unéltă în mâna unei puterĭ supranaturale, până atuncĭ mie necunoscută. Portretulă acestei fete tinere era acéstă putere.

Eu frate, — continuà Corneliu cu ună surîsă ușoră — care am umblată atâta lume și în variata și lunga mea junețe am fostă espusă la atâtea ispite și intrigĭ delicate de inimă, eu, care treceamă ușoră preste cestiunile de amoră... căcĭ începêndă dela féta cea mai naivă dela sată, până la dama cea mai cochetă de salonă nu au putută sĕ mĕ opréscă în mersulă meu voiosă.... eu sĕ fiu fermecată de ună portretă? Ai creḑută acéstă minune!? — Eu nu! — îșĭ rĕspunde elă însușĭ, apoi continuà mai departe:

Cum ḑică, portretulă acela m'a fermecată. După câteva ḑile am convenită cu Laura. O-am aflată mai frumósă și mai perfectă decâtă portretulă. Da, căcĭ îi puteam admira spiritulă ei înaltă și bogăția cunoscințeloră... apoi surîsulă acela.... cu ună cuvêntă, în jurulă ei eram fericită, séu esprimându-mĕ mai prosaică, eram amoresată. Nu aveam altă cugetă, altă dorință, decâtă sĕ esă biruitoră și sĕ'i câștigă inima. Apoi amorulă, frate, e puternică. Nu cunósce pedecĭ, nu etate și nu are milă — — — și décă te opui lui, te nimicesce! Și ca sĕ nu mĕ nimicéscă m'am hotărîtă sĕ trăescă... și încă multă, — sĕ trăescă în fericire.... M'am hotărîtă sĕ le

popescĭ ale diecesei, cu viuă recunoscinţă faţă cu preabunulŭ şi eruditul Arhiereu alŭ nostru, Dr. Ioanŭ Szabo, suntemŭ în favorabila posiţiune de a anunţa, că punerea în praxă a acelorŭ conferinţe deja s'a făcutŭ încă în primăvéra anului trecutŭ, aşa dicêndŭ în tóte tractele protopopescĭ ale diecesei nóstre. Despre demersulŭ acestorŭ conferinţe încă până acum prea puţinŭ s'a strecuratŭ prin foile nóstre, causa de sigurŭ a fostŭ: *„Ér' celŭ ce se laudă, laude-se în Domnulŭ. Căcĭ nu celŭ ce se laudă însuşĭ este aprobatŭ, ci pre care-lŭ laudă Domnulŭ.* II Corinth X v. 17. Avêndŭ însĕ în vedere veritabila educaţiune, care emanéză din desbaterile şi conclusele acelorŭ conferinţe pentru poporulŭ românŭ, îmĭ iau libertate a descrie decursulŭ unei conferinţe, în părţile sale mai generalĭ, ca astfelŭ publiculŭ binevoitorŭ mireanŭ, luândŭ actŭ despre neobosita nisuinţă a clerului întru edificarea morală-sciinţifică, atâtŭ a sa propriă, câtŭ şi a poporului credinciosŭ, sĕ se conducă cu bunăvoinţă faţă cu resoluţiunile acelorŭ conferinţe şi mână în mână cu preoţimea sĕ se nisuéscă a le validita întru fericirea poporului nostru oropsitŭ, însĕ credinciosŭ şi bunŭ.

Preoţimea din tractulŭ protopopescŭ alŭ Crasnei îşĭ ţinŭ conferinţa de tómnă în 4 Septemvre în comuna Căţelulŭ Românŭ, sub presidiul Reverendissimului domnŭ Alimpiu Barbaloviciu. Pe terminulŭ fixatŭ, 8 óre a. m. ca la unŭ semnalŭ datŭ, toţĭ preoţii din tractŭ au fostŭ presenţĭ, pentru de a servi sub pontificatulŭ Reverendissimului Domnŭ Vicariu sf. Liturgiă în salutea preoţilorŭ şi poporenilorŭ din acestŭ tractŭ. Biserica cea frumósă şi spaţiósă, de curêndŭ pictată, ne-a servitŭ de unŭ puternicŭ stimulŭ de a ridica fierbinţĭ rugăciunĭ şi pentru aceea carĭ: *„Ḑidit-amŭ ţie casă de locuinţă şi locŭ ca sĕ locuescĭ în eternŭ“* II Cronica VI 2. Şi aci pe lângă bravulŭ poporŭ din Căţelulŭ Românŭ suntemŭ datorĭ a aminti ca vrednicŭ de tributulŭ recunoscinţei pe Reverendissimulŭ Domnŭ Simeonŭ Bocşia, emeritŭ Archi-Diaconŭ alŭ Logiardului şi actualulŭ parochŭ alŭ Caţelului Românŭ, care cu unŭ desinteresŭ admirabilŭ faţă de bĕtrâneţele sale, cu putere şi voinţă juvenilă n'a pregetatŭ de a conlucra la edificarea acestui monumentŭ frumosŭ alŭ creştinătăţii. Sub decursulŭ St. Liturgii, ascultată cu pietate de către poporulŭ din locŭ, ne-a înălţatŭ inimele corulŭ scolarilorŭ condusŭ de d-lŭ docente din locŭ Ioanŭ Selăgianu, care sĕ vede a avé o anumită întocmită chiămare spre acésta. La finea Sf. Liturgii, on. D-nŭ Vasilie Marincaşiu, parochŭ în Pria, prin o vorbire fórte frumósă şi instructivă, a făcutŭ ca toţĭ credincioşii sĕ se depărteze cu o credinţă viuă în Dumnedeu şi cu unŭ respectŭ cuvenitŭ faţă cu persóna Domniei Sale. — După S. Liturgiă, toţĭ preoţii ne amŭ întrunitŭ la ospitaliera mésă a Reverendissimului Domnŭ Simeonŭ Bocşia, pentru de a lua unŭ micŭ dejunŭ. După acésta se începŭ conferinţa preoţéscă la 11 óre a. m. în sala de învĕţământŭ a edificiului scolasticŭ, care încă este unŭ monumentŭ vrednicŭ de a fi numĕratŭ între cele mai frumóse edificii de instrucţiune din Silvania, — şi a căruı edificare este în strînsŭ necsŭ cu persóna veteranului anteluptătorŭ în causele bisericescĭ şi scolare, Reverendissimulŭ Domnŭ Simeonŭ Bocşia. Onóre lui!

Reverendissimulŭ Domnŭ Vicariu printr'unŭ discursŭ bine definitŭ şi rostitŭ la înălţimea causei, revocându-ne în memoriă patronagiulŭ lui Is. Chr, *„unde suntŭ coadunaţĭ doi séu trei în numele meu, eu acolo suntŭ“* ne accentuéză necesitatea, ca cei coadunaţĭ sĕ fimŭ conduşĭ de acelaşĭ spiritŭ creştinescŭ, nutrindŭ speranţa, credinţa şi iubirea în inimile nóstre, căcĭ astfelŭ putemŭ fi sigurĭ de triumfulŭ causei sacre ce represintămŭ, şi ca gagiu succesului conferinţei invocămŭ unŭ „Tatălŭ Nostru“, după care conferinţa se dechiară deschisă.

După formalităţile necesare şi obicĭnuite la adunărĭ, presediulŭ provócă pe on. D-nŭ Alexandru Vicaşiu preotŭ în Stîrciu, ca sĕ-şĭ citéscă disertaţiunea „Sacramentulŭ Penitenţiei“, care i s'a fostŭ designatŭ ca temă în conferinţa precedentă. Adunarea a ascultatŭ cu o atenţiune încordată elaboratulŭ d-lui disertante, şi din ce în ce a trebuitŭ sĕ se convingă mai multŭ, că d-lŭ disertante tractéză tema cu atâta devotamentŭ şi cunoscinţă de causă, încâtŭ cu toţii amŭ învĕţatŭ din acea prelegere, şi amŭ remasŭ impresionaţĭ de conţinutulŭ celŭ atâtŭ de premeditatŭ alŭ disertaţiunei. Esenţa conferinţei o forméză disertaţiunea, alŭ căreia autorŭ şi materiă totdéuna se designéză prin conferinţa precedentă, dându-se astfelŭ terenŭ şi ocasiune preoţimei, de a-şĭ validita sciinţa câştigată prin pracsă şi scolĭ, precum şi aceea a o augmenta. *„Prefaceţi-vĕ prin învoirea minţii vóstre, ca sĕ cercaţĭ care este voia lui Dumnedeu cea bună, plăcută şi deplină.“* Rom. XII. 2. După disertaţiune au urmatŭ desbaterile punctŭ de punctŭ ale programei conferinţei cu respectŭ la referinţele morale culturale ale credincioşilorŭ.

In referinţele sociale ale poporului nostru concură o datină condamnabilă prin formarea unorŭ convenirĭ nocturne aşa numite „şedĕtóre«, „haba“, unde părinţii amăgiţĭ de vechimea acestei datinĭ îşĭ lasă ficele, ca astfelŭ sĕ aibă — precum dicŭ ei — puţină distragere, şi sĕ pótă tórce în societate; bine, însĕ durere, în acele convenirĭ, precum atâtŭ trista esperienţă, câtŭ adesea şi lacremile părinţilorŭ desamăgiţĭ arată, că inima junimei se infectéză şi cade jertfă aleşiuirei poftelorŭ trupescĭ, — apoi unde este înţelepciunea preotului, unde este resultatulŭ ostenelelorŭ sale întru educarea morală a junimei? tóte suferŭ naufragiu în aceste conventicule viţióse; pentru aceea conferinţa a adusŭ unŭ conclusŭ recerutŭ în acéstă privinţă, ca convenirile nocturne, adică „şedĕtórea“ în tóte parochiele tractului strînsŭ sĕ se opréscă, veghiândŭ cu agerime în respectulŭ acestui conclusŭ, precum şi jocurile, convenirile sgomotóse şi crâşmăritulŭ în Duminecĭ şi sĕrbătorĭ înainte de cele douĕ servicii bisericescĭ sĕ se opéscă, şi în casŭ de obstinaţiune sĕ se céră intermediarea autorităţii civile, deobligatŭ fiindŭ fiăcare preotŭ a relata minuţiosŭ despre esecutarea conclusului séu obstaculele ivite, în procsima conferinţă.

Mai apoi s'a discutatŭ statulŭ instrucţiunei poporale din tóte parochiele tractuale, îndatorându-se fiesce care preotŭ a veghia strictŭ peste frecventarea scólei de către elevĭ, precum sĕ se formeze corŭ în fiesce care parochiă, ca unŭ puternicŭ stimulŭ pentru ridicarea moralităţii. Atâtŭ scólele, câtŭ şi parochiele nóstre fiindŭ avisate materialminte la propria subsistinţă, s'a desbătutŭ şi decisŭ ca în tóte parochiele tractualĭ sĕ se facă „fundaţiune de bucate«, ca acuşĭ din venitŭ sĕ se susţină scólele nóstre şi altcum misere. In punctele mai principalĭ aceste cestiunĭ s'au discutatŭ în conferinţă, după carĭ şedinţa se ridică printr'o părintéscă alocuţiune a Reverendissimului domnŭ Vicariu, invocândŭ asupra celorŭ decise binecuvêntarea cerescă.

După conferinţă cu toţii amŭ fostŭ întrunıţĭ la prândulŭ oferitŭ cu multă ospitalitate de Reverendissimulŭ domnŭ Simeonŭ Bocşia, unde ne-amŭ petrecutŭ cu o cordialitate adevĕratŭ frăţéscă, *E. V.*

Ultime scirĭ.

Berlinŭ, 16 Noemvre. — „Nordd. Allg. Zeitung“ îşĭ esprimă speranţa, că politicii ungurĭ vorŭ sci apreţia, că unitatea armatei. în care se cuprinde şi limba germană, e o garanţiă pentru esistenţa celui mai importantŭ factorŭ alŭ imperiului.

Sofia, 16 Noemvre. — Se vorbesce în cercurile dătătóre de mĕsură, că deórece nu se ţine sémă de reclamarea generalului Kaulbars, d'a se concedia din funcţiune comandantulŭ Filipopolei, Kaulbars va părăsi în curêndŭ Bulgaria. La 7 (19) Noemvre, aniversarea luptei dela Slivniţa, se aştéptă o demonstraţiune pentru prinţulŭ Alexandru.

Parisŭ, 16 Noemvre. — „Temps“ scrie: Cercurile oficiale din Petersburg suntŭ nemulţămite cu discursurile lui Salisbury şi Kalnoky şi se temŭ că evenimentele vorŭ duce la o ocupare a Bulgariei.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 17 Noemvre. — In comisiunea pentru esterne a *delegaţiunei ungare*, ministrulŭ de esterne *Kalnoky*, rĕspundêndŭ la întrebarea ce i s'a pusŭ în cestiunea *raporturilorŭ comerciale cu România*, declară că acestea suntŭ în tótă privinţa de mare importanţă. Elŭ regretă, că n'a succesŭ, ca sĕ ducă la unŭ resultatŭ favorabilŭ tractările asupra prelungirei convenţiei comerciale. De faptŭ greutăţile n'au fostŭ aşa de marĭ, dér prin regretabilulŭ amestecŭ alŭ raporturilorŭ de partidŭ s'a provocatŭ în Bucurescĭ o violentă agitaţiune contra convenţiunei comerciale dinainte. Kalnoky crede, că de atuncĭ s'a făcutŭ órecare schimbare în opiniunea publică a României; au ajunsŭ la pĕtrunderea, că ce e dreptŭ suntŭ în stare a păgubi monarhia vecină prin ruperea relaţiunilorŭ comerciale, dér că nu se potŭ scuti ei inşişĭ de o pagubă şi mai mare. Şi la noi e disposiţiunea astfelŭ, că cu plăcere ar întinde mâna pentru restabilirea raportului de mai nainte. Tractările actuale confidenţiale suntŭ într'unŭ stadiu, care deschide perspectiva că, după bunele disposiţiunĭ ce domnescŭ de amêndouĕ părţile, se va putea pune capĕtŭ situaţiunei actuale nedorite de nicĭ o parte.

DIVERSE.

Prinţulŭ Niculae de Mingrelia. — »Gazetta de Colonia“ scrie asupra acestui personagiu următórele: »Prinţulŭ Nicolae Davidowicĭ Dadian de Mingrelia este acum unŭ bărbatŭ de 36 anĭ şi trece de unŭ omŭ neînsemnatŭ, frivolŭ, dér bunŭ de inimă. Elŭ este urmaşŭ directŭ alŭ ultimului prinţŭ domnitorŭ în Mingrelia. Némulŭ lui celŭ străvechiu a trecutŭ de vécurĭ la legea greco-ortodoxă, ca multe némurĭ caucaziene din Mingrelia, Georgia, Imereţia, etc. Deja străbunii sĕ-i erau în serviciu rusescŭ. Elŭ a intratŭ în copulŭ pagilorŭ, mai târdiu în şcóla iunkerilorŭ cavaleriei de gardă şi pe la 1869 devenì ofiţerŭ în Garde du Corps. Pe la 1875 s'a căsĕtoritŭ cu fica ministrului de atuncĭ alŭ Ţarului Alexandru II, comitele Alexandru Wladimirovicĭ Adlerberg. A avé de ginere pe unŭ tînĕrŭ aşa distinsŭ a convenitŭ multŭ familiei Adlerberg, a cărei nobleţă data numai dela Niculae I şi a înfloritŭ prin favórea Curţii. La începutŭ tînĕrulŭ prinţŭ avŭ numai plăcerĭ din partea căsĕtoriei Comitele Adlerberg a reuşitŭ a face, ca sĕ se restitue tînĕrului prinţŭ o moşie mare, ce fusese odinióră a familiei de Mingrelia până la anexarea acestui principatŭ de către Rusia. Prinţulŭ devenì în curêndŭ adjutantŭ şi apoi colonelŭ. Rĕsboiulŭ turco-rusŭ l'a făcutŭ în cartierulŭ generalŭ imperialŭ şi fără multă ostenélă a câştigatŭ diferite decoraţii. Dér noroculŭ nu ţinŭ multŭ. Căsĕtoria devine prea nefericită, mai multŭ din vina femeei, aşa că de mulţĭ anĭ deja a urmatŭ o despărţire de faptŭ, deşi nu formală. Prinţulŭ e ataşatŭ ministerului de interne, dér nu face serviciu, nicĭ nu se ocupă seriosŭ cu ceva. Situaţia'i financiară e fórte critică în urma vieţii luxóse dela începutulŭ căsĕtoriei. Elŭ e totŭ colonelŭ şi nu prea e speranţă sĕ înainteze în cariera militară. Celŭ puţinŭ Bulgarii ar face unŭ progresŭ alegêndu-lŭ, căcĭ ar pune pe tronulŭ lorŭ pe unŭ colonelŭ, ér nu pe unŭ locotenentŭ.“

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

---

spunŭ tóte acestea Laurei, sĕ-i spunŭ că o iubescŭ. Am căutatŭ déră o ocasiune bună, ca sĕ-mĭ descoperŭ simţimentele!..

Şi când am convenitŭ éră cu ea, credĭ că i am spusŭ? Nu. In jurulŭ ei eram ferice, dér totdéuna în perplesitate. Nu sciam cum sĕ începŭ... Nu aveam cutezanţa sĕ-i spunŭ că o iubescŭ. Odată o am întrebatŭ că are inimă? Şi scii ce rĕspunsŭ mĭ-a datŭ? A rîsŭ, — da, a rîsŭ cu dispreţŭ! Dér amorezatulŭ nu aude, nu vede şi nu pricepe... — Ḑi şi nópte mĕ cugetam, mĕ consultam cum se-i spunŭ... cum sĕ-i descoperŭ secretulŭ inimei mele.

Pe când mĕ frământam aşa, étă mi se ivesce o ocasiune bună. Capĕtŭ unŭ anunţŭ de teatru cu danţŭ. Diletanţii aveau sĕ represinte o piesă în care şi Laura avea rolŭ, şi încă ce rolŭ?! Rolulŭ Reginei. Da, regina aspiraţiunilorŭ mele va debuta pe scenă, şi eu înaintea unui publicŭ numerosŭ, îi voiu da espresiune simţimentelorŭ mele.... printr'unŭ frumosŭ buchetŭ de florĭ, îi voiu aşterne la piciórele ei devotamentulŭ meu, admiraţiunea mea — —! Inteligenta fétă, sĕrbătorita artistă nu va refusa — — —! Aşa îmĭ cugetamŭ eu, şi acestŭ planŭ îndată l'am şi pusŭ în esecutare, — se întrerupse Corneliu cam ostenitŭ.

*

După o mică pausă continuă:

— Era séra representaţiunei. După programă începea la 8 óre, avea sé ţină până la 10, — şi dupĕ aceea urma danţŭ. Eu îmbrăcatŭ sĕrbătoresce, aşteptam cu nerăbdare ora fixată. O iritaţiune febrilă mĕ alunga în susŭ şi în josŭ prin odaiă. Totŭ minutulŭ mi se părea unŭ seculŭ. Pe mésă era aşedatŭ frumosulŭ buchetŭ destinatŭ pentru Laura. Ca sĕ-mĭ trécă mai curêndŭ timpulŭ, mĕ oprescŭ înaintea lui, îlŭ ridicŭ cu amêndouĕ mânile, ca şi când l'aşŭ ţiné în braţe, şi-lŭ esaminezŭ éră cu de-amĕruntulŭ, că óre întocmitŭ e după cum dispusesem eu? Florile suntŭ frumóse, fragede şi culorile suntŭ aşedate în ordinea cuvenită? Da, căcĭ aicĭ tótă flórea avea însemnătate şi tótă colórea era o espresiă a inimei mele esaltate! Aceste florĭ trebue sĕ-i spună Laurei, câtŭ de multŭ o iubescŭ! — — —

Şi cum mĕ delectam în privirea florilorŭ — vedémŭ surîsulŭ dulce alŭ Laurei sburândŭ de pe fiăcare garófă... trandafirii fragedĭ îmĭ înfăţişau obrajii ei rumenĭ... Apoi îmbătatŭ de mirosulŭ aromaticŭ ce exalau diferitele florĭ vorbiam: Mergeţĭ — — — mergeţĭ frumóse florĭ la sora vóstră, la Laura, la flórea vieţii mele, şi-i spuneţĭ în limba vóstră că eu v'am trimisŭ. Spuneţi'i că parfumulŭ vostru e dorulŭ meu, ér voi sunteţĭ florĭ de pe câmpulŭ speranţelorŭ mele... Sĕ vĕ priméscă cu dragoste!... Spuneţi'i, că eu o iubescŭ mai multŭ, decâtŭ cum iubiţĭ voi roua rĕcoritóre a nopţilorŭ misterióse — — — mai ferbinte decâtŭ cum iubiţĭ voi radele calde ale sórelui binefăcĕtorŭ, carĭ vĕ dau vieţa!...

Vorbindŭ aşa, dintr'unŭ bobocŭ de garófă érăşĭ vĕdŭ sburândŭ surîsulŭ acela fermecătorŭ alŭ Laurei. In imaginaţiunea mea iritată vedémŭ în buchetulŭ de florĭ figura gingaşă a Laurei. Mĕ aplecŭ spre buchetŭ... sĕ-i sĕrutŭ rumenii obrajĭ — — fragedii trandafirĭ!... Atuncĭ îmĭ cade din capŭ unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ — da, albŭ ca zăpada din munţĭ, chiar pe trandafirulŭ, care voiamŭ sĕ-lŭ sĕrutŭ. Acestŭ firŭ de pĕrŭ părea că protestéză în contra acestei crime... Mi se părea că audŭ strigându-mi-se: Nu mĕ atinge!

Acéstă părută voce m'a deşteptatŭ din estasulŭ ce mĕ domina... In momentulŭ următorŭ visulŭ a sburatŭ — — — ilusiunile au dispărutŭ. Buchetulŭ de florĭ fŭ ruptŭ şi aruncatŭ sub mésă. Érăşĭ începui a mĕ preumbla prin odaiă cu paşĭ repedĭ. Nu sciu cum mĭ-a venitŭ în minte, dér recitamŭ frumósa poesiă a lui Sion:

Dómne, câtŭ e de frumósă Lizişóra mea...
Ea e jună şi frumósă... —
Şi eu sunt bĕtrânŭ...!

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103 35
Rentă de hârtiă 5%	92 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.80
Bonurĭ croato-slavone	105.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.60
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 75
Renta de hârtiă austriacă	83.60
Renta de arg. austr.	84 65
Renta de aurŭ austr.	113 50
Losurile din 1860	138 75
Acţiunile băncei austro-ungare	870 —
Act. băncei de creditŭ ung.	295.—
Act. băncei de creditŭ austr.	284.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.75
Londra 10 Livres sterlinge	125.70

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 4 Noemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	$92^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$93^1/_4$	$94^1/_4$
» convert. (6%)	$85^3/_4$	$86^1/_4$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	35—
Credit fonc. rural (7%)	$103^1/_2$	104—
» „ „ (5%)	$87^1/_2$	88—
» » urban (7%)	$101^1/_2$	102—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	84—	$84^1/_2$
Banca naţională a Romăniei 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	268	270
« » » Naţională	210	215
Aurŭ contra bilete de bancă	16.—	16.25
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03—	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 18 Noemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.43	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.36	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.91
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.25
Galbenĭ	»	5.90	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 4732—1886.

Publicaţiune

referitóre la mĕsurarea dărei de casă pentru anii 1887, 1888 şi 1889.

Spre scopulŭ mĕsurărei şi conscrierei dărei de casă pro 1887, 1888 şi 1889, conformŭ §§-lorŭ 11 şi 12 ai art. de lege 44 din 1883, se provócă toţĭ posesorii de casă de pe teritorulŭ braşoveanŭ, ca se-şĭ procure dela oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare din 15—30 Novembre a. c. cólele pentru fasionarea dărei de casă, qentru ca sĕ se póte defige fasionarea dărei. Aceste fasiunĭ au ca sĕ se aştearnă érăşĭ oficiolatului amintitŭ de dare celŭ multŭ *până în 30 Noemvre a. c.* de óre ce la casŭ contrarŭ aceste fasiunĭ *se vorŭ defige din oficiu pe socotéla părţilorŭ respective.*

La compunerea fasionărilorŭ suntŭ de a se induce în cólele de fasionare atâtŭ singuraticele părţĭ de locuinţe, câtŭ şi chiriile lorŭ încassate pro 1886.

Chiriile suntŭ a se declara pe deplinŭ şi nu este permisŭ a se scădea din ele sub nicĭ unŭ titlu ca de esemplu întreţinerea locuinţelorŭ séu compensaţiunĭ din partea chiriaşilorŭ ş. a.

La casŭ décă o localitate a rĕmasŭ în decursulŭ anului 1886 gólă şi neînchiriată, atuncĭ are de a se induce în cólele de fasionare suma de chirie, care s'ar fi căpĕtatŭ închiriându-se localitatea.

In urmă se observă, cumcă fasionările dărei după chiria de casă, aşternute în decursulŭ amintitului terminŭ. vorŭ avea valóre pro 1887, 1888 şi 1889, considerându-sĕ chiriile căpătate pro 1886 ca basă la computarea dărei după chiria de casă pentru acestĭ 3 anĭ următorĭ.

Braşovŭ, 15 Noemvre 1886.

Oficiulŭ de dare orăşenescŭ.

Nr. 12,743/1886.

Amentire de dajdiă!

Pe basa §-lui 58—74 de lege XLIV. din anulŭ 1883 suntŭ toţĭ plătitorii de dajdiă din Braşovŭ, carĭ au rĕmasŭ cu vre-o sumă în datoria lorŭ curentă pe dajdiă, din cadenţiile pentru comerciu şi industriă, cu taxa militară, cu dajdiă pentru scólă, drumulŭ şi comunale în restanţă. suntŭ seriosŭ provocaţĭ, sĕ o plătéscă acéstа la oficiulŭ de dajdiă alŭ oraşului, nesmintitŭ până în 24 Noemvre a. c. órele 5 după amédĭ, că la din contră se vorŭ scóte restanţiile acestea cu esecuţiune fără respectŭ la persónă.

Braşovŭ, 15 Noemvre 1886.

Magistratulŭ urbanŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ	—	9.32	—	—
	—	—	—	—
Timişŭ	—	9.56	—	—
Braşovŭ	—	10 29	—	—
	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19	—
			11.31	
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Cluşiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12.16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mező-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3[illegible]	—	--	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	5.45	—	—	—
Timişŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	--
	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8.42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 41
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.